

III. 54 Bohyně poučuje osvícenou Lílu o smrti.

SARASVATÍ pravila: Do éterických říší se mohou povznést jen ti, kteří dosáhli nejvyššího poznání, nikdo jiný. Tato Lílá takové poznání nemá, proto si jen představuje, že se dostala na místo, v němž její manžel přebývá.

OSVÍCENÁ LÍLÁ řekla: Nechtě je to, jak pravíš, ó bohyně, ale řekni mi prosím, jak získávají věci své vlastnosti. Jak získá oheň své teplo, led svůj chlad či země svoji pevnost? Jak se poprvé objeví vesmírný řád čili *nijati* nebo zrození a smrt?

SARASVATÍ pravila: Má drahá, během zániku vesmíru celý vesmír zmizel a pouze neomezené *Brahman* zůstalo v klidu a míru. Toto Absolutno, jež má povahu Vědomí, zakusí pocit „Já jsem“ a poté „jsem částice světla“. A skutečnost tohoto tvrzení prožívá uvnitř sebe sama. Také si v sobě představí existenci rozmanitých bytostí, a protože jeho podstatou je ryzí a absolutní Vědomí, jeví se tento imaginární stvořený svět jako skutečné stvoření, s objekty rozmanité povahy přesně podle představ neomezeného Vědomí.

Cokoli, kdekoli a jakkoli bylo neomezeným Vědomím během onoho prvního stvoření vymyšleno, to všechno tam, kde to bylo stvořeno, s vlastnostmi, s jakými to bylo stvořeno, a tak, jak to bylo stvořeno, zůstává i nyní. Tak vznikl pevně daný řád.

Tento řád je neoddělitelně spjat s neomezeným Vědomím. Všechny objekty a jejich vlastnosti jsou v něm potenciálně přítomny i během zániku vesmíru. Kam jinam by měly zmizet? A navíc jak by se z něčeho mohlo stát nic? Zlato, jež se projevuje jako náramek, nemůže být zcela bez formy.

Všechny prvky stvořeného světa jsou naprostou prázdnotou, byl-li tu však na počátku nějaký prvek s nějakou vlastností, zůstává takovým až dosud. Všechno to však existuje jen z určitého úhlu pohledu, neboť vesmír nebyl nikdy skutečně stvořen a jediné, co existuje, je neomezené Vědomí a nic jiného. Je povahou projeveného světa, že ač je neskutečný, zdá se být skutečným.

Takový je řád vesmíru čili *nijati*, který až dosud nic nedokázalo změnit. Neomezené Vědomí si samo v sobě představilo všechny prvky, samo v sobě je zakouší a tato zkušenost se jeví jako zhmotnělá.

SARASVATÍ pokračovala: Podle řádu, který existoval při prvním stvoření, jsou lidské bytosti obdařeny délkou života sta, dvou set, tří set či čtyř set let. Zkrácení či prodloužení doby života závisí na čistotě nebo nečistotě daného území, doby, vykonávaných činností a látek, jež jsou používány či konzumovány. Kdo následuje doporučení svatých textů, ten si užívá dobu života, kterou tyto texty slibují. Člověk tedy prožívá dlouhý či krátký život, až dojde k jeho konci.

OSVÍCENÁ LÍLÁ řekla: Ó bohyně, prosím, pouč mne o smrti. Je smrt příjemná nebo nepříjemná? A co se děje po smrti?

SARASVATÍ pravila: Jsou tři typy lidí, má milá. Hlupák, dále ten, kdo se cvičí v koncentraci a meditaci, a *jógin* neboli ten, jenž je obdařen Inteligencí. Hlupáci, kteří nepraktikovali koncentraci a meditaci, jsou vydáni na milost a nemilost vnějších sil a s příchodem smrti zakoušejí velká muka, zatímco ti druzí odcházejí v radosti a ze své vlastní vůle.

Hlupáci v sobě zaznamenají děsivě pálivé pocity, začnou těžce a namáhavě dýchat a jejich tělo pomalu ztrácí barvu. Vstupují do husté tmy a vidí hvězdy za bílého dne. Dostávají závrať a jsou zmateni, neboť vidí zemi jako prostor a nebe jako pevnou zem. Blouzní a zakoušejí všechno možné. Padají do studně, pronikají do skály, řídí rychlý vůz, rozpouštějí se jako sníh, jsou taženi na provazu, jsou odvanuti jako stéblo trávy atd. Chtěli by vyjádřit, jak trpí, ale nejsou toho schopni. Postupně jejich smysly ztrácí sílu, až nejsou schopni ani myslet a upadají do ne-vědomí.

OSVÍCENÁ LÍLÁ se zeptala: Každý člověk je obdařen osmi údy, a přesto zakouší celou tu agonii a nevědomost. Proč je tomu tak?

SARASVATÍ odvětila: Takový je řád, jenž byl ustaven neomezeným Vědomím na začátku stvoření. Jestliže životní dech nemůže volně proudit, přestává člověk žít. Ale to vše je jen zdánlivé. Jak může přestat existovat neomezené Vědomí? Člověk není nic jiného než neomezené Vědomí. Kdo umírá a kdy? Komu toto neomezené Vědomí patří a jak by mohlo? I kdyby zemřely miliony těl, neomezené Vědomí se tím neumenší.